

TRO PÅ LEKSAND

VALPROGRAM FÖR KOMMUNVALET 2026

K
D

INLEDNING

Leksand är en kommun med levande bygder, rikt föreningsliv, starkt företagande, mångsidig kultur och fantastisk natur – och med människor som tar ansvar för varandra.

Det är styrkor att bygga vidare på. Därför behöver kommunen lyssna mer och sätta människors vardag i centrum. Det handlar om hur barn mår i skolan, om trygghet för äldre och om att livet ska gå ihop för familjer. Det ska vara lätt att leva i Leksand, på riktigt.

Utifrån detta vill Kristdemokraterna prioritera och ta ansvar för välfärdens kärna. Barn ska få stöd i tid för att kunna må bra, äldre ska kunna åldras i trygghet och personalen behöver få bättre villkor så att fler vill och orkar arbeta kvar. Hela kommunen ska kunna leva och utvecklas – i både tätorter och byar.

Vår politik bygger på ansvar, förvalterskap och människovärde. Kommunens resurser ska användas klokt och besluten ska fungera i människors vardag – hela livet och i hela Leksand.

Det här är Kristdemokraternas valprogram för kommunvalet 2026.

INNEHÅLL

VÄLFÄRDENS KÄRNA.....	1
Barnomsorg och familjestöd.....	1
Skola och utbildning.....	1
Äldreomsorg.....	2
Stöd till personer med funktionsnedsättning.....	4
EN KOMMUN SOM VÄXER OCH HÅLLER SAMMAN.....	5
Samhällsbyggnad.....	5
Näringsliv och arbete.....	5
Kultur och fritid.....	6
FÖRVALTARSKAP OCH ANSVAR FÖR FRAMTIDEN.....	8
Ekonomi och styrning.....	8
Personal och kompetensförsörjning.....	8
Miljö och klimat.....	9
Trygghet och beredskap.....	10

VÄLFÄRDENS KÄRNA

Barnomsorg och familjestöd

För oss är familjen den viktigaste gemenskapen och den grund som samhället vilar på. Barn som växer upp i trygga familjer får goda förutsättningar att klara livets utmaningar. Därför ska politiken stödja familjer och föräldrar, inte styra dem.

Kristdemokraternas familjepolitik handlar om att möjliggöra mer tid för barnen, öka familjers handlingsutrymme, uppvärdera föräldraskapet, möjliggöra olika barnomsorgsformer och stärka barnfamiljers ekonomi. När familjer har det svårt ska samhällets stöd vara lätt att få, komma i tid och utgå från människors behov.

Vi vill stärka familjen och bygga ett samhälle som klarar av det viktigaste – att prioritera våra barn.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Barngruppernas storlek i förskolan ska minska. Gränsen bör vara tolv barn i småbarnsgrupper och femton barn i grupper för äldre barn.
- Personaltätheten i förskolan ska öka genom fler pedagoger men också barnskötare och annan stödpersonal.
- Utökad vistelsetid i förskolan ska erbjudas barn till föräldralediga föräldrar som är föräldralediga med syskon.
- Fridagar ska införas i förskolan, med likvärdiga regler för alla barnfamiljer.
- Förskolan ska i huvudsak vara skärmfri för barnen och istället ge tid för böcker, lek och rörelse.
- Ett brett utbud av barnomsorgsalternativ ska erbjudas, såsom kommunala, privata och kooperativa förskolor samt pedagogisk omsorg.
- Familjecentralen och familjeteamet ska vara prioriterade verksamheter.
- Föräldrastödet ska utvecklas, även för utrikes födda föräldrar och familjer som behöver extra stöd i etableringen i samhället.
- Det ska vara enkelt för individer och familjer att få stöd från kommunen, med en kontaktväg in.
- En kommunal handlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention ska tas fram, för att stärka skyddsnätet och ge stöd i tid.
- En barnchecklista ska införas för att pröva politiska beslut mot Barnkonventionen och säkra barnets bästa.
- Medarbetare som arbetar med barn ska ha god kunskap om Barnkonventionen och barnets rättigheter.

Skola och utbildning

Kristdemokraterna vill ha en skola där ingen hålls tillbaka och ingen lämnas efter. Varje elev ska få möjlighet att utvecklas efter sin fulla potential och förberedas för vidare studier, arbetsliv och delaktighet i samhällsgemenskapen.

För att det ska vara möjligt behöver skolan präglas av trygghet, kunskap och studiero. Alla elever har rätt till en skolgång fri från stök, och lärare ska ha goda förutsättningar att undervisa, se varje elev och ge rätt stöd i tid.

Lärarna är skolans viktigaste resurs. Samtidigt behöver elevhälsan rustas för att möta den psykiska ohälsan bland barn och unga. Elever som mår bra har bättre förutsättningar att lyckas i skolan och i livet.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Elevhälsan ska stärkas med fler skolsköterskor och skolkuratorer.
- En elevhälsogaranti ska införas, så att elever kan komma i kontakt med elevhälsan varje skoldag.
- Fysisk aktivitet varje dag ska säkerställas genom rastaktiviteter, promenader, rörelsepauser och skolgårdar som uppmuntrar till rörelse.
- Skolgårdarna ska rustas så att de inbjuder till lek, rörelse och utevistelse, med uterum som skyddar mot nederbörd, vind och sol.
- Skolmaten ska hålla hög kvalitet, gärna med mer närproducerade råvaror och måltider som barnen äter. Vi säger nej till påtvingade köttfria dagar.
- Karriärvägar för lärare ska utvecklas, exempelvis genom mentorskap och karriärtjänster.
- Stödfunktioner som avlastar läraren och ger eleverna stöd ska stärkas, exempelvis socialpedagoger, fritidspedagoger och resurspedagoger.
- Tidigt stöd till barn med särskilda behov ska säkerställas, bland annat genom tillgång till specialpedagoger.
- Elever som behöver stärka sina kunskaper i svenska ska få mer stöd, exempelvis genom lovskola och andra riktade insatser.
- Särskilda undervisningsgrupper, resursgrupper eller resursskola ska kunna erbjudas elever som behöver en mindre och mer anpassad skolmiljö.
- Föräldraansvaret ska stärkas genom tydligare förväntningar och bättre samverkan mellan skola och hem, exempelvis genom förväntansdokument eller ansvarskontrakt mellan elev, vårdnadshavare och personal.
- Kommunen ska arbeta aktivt för att förebygga och komma till rätta med problematisk frånvaro, med respekt för familjen och barnets förutsättningar.
- Fritt och aktivt skolval ska säkerställas, med en mångfald av skolor och likvärdiga villkor för kommunala och fristående skolor.
- En rättvis och likvärdig skolpeng ska säkerställas, där resurser fördelas utifrån elevernas behov av stöd.
- Byskolornas betydelse för hela kommunen ska värnas.
- Samarbetet mellan skolan och det lokala näringslivet ska utvecklas, exempelvis genom praktikplatser, lärlingsutbildningar och utbildningar som bättre möter arbetsmarknadens behov.
- Vård- och omsorgsprogrammet ska göras mer attraktivt, exempelvis genom betald praktik eller stöd till körkortsutbildning.
- Samarbetet med Rättviks kommun kring gymnasieskolorna ska fördjupas, för att stärka kvaliteten och använda resurserna mer effektivt.
- Fältassistenter ska prioriteras, för att stärka det förebyggande arbetet bland högstadie- och gymnasieelever.
- Ett ungdomsråd ska införas för att stärka ungas inflytande i kommunen.

Äldreomsorg

Alla ska kunna åldras i trygghet och värdighet. Kristdemokraterna vill bygga ett samhälle där äldre bemöts med respekt, får inflytande över sin vardag och har tillgång till god vård och omsorg.

Äldreomsorgen ska präglas av självbestämmande, kontinuitet och trygghet, oavsett om man bor hemma, i ett anpassat boende eller på ett äldreboende. Den som behöver mer stöd ska kunna känna sig trygg med att omsorgen finns där när den behövs.

Personalen är avgörande för kvaliteten i äldreomsorgen. Därför behöver kommunen värna kompetensen, förbättra arbetsmiljön och skapa goda förutsättningar för personalen att ge äldre den omsorg de förtjänar.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- En boendegaranti ska införas för äldre som behöver anpassat boende, och alla över 85 år ska ha rätt till plats.
- Fler trygghetsboenden och seniorboenden ska byggas i fler delar av kommunen, inte minst i Insjön och Siljansnäs. Möjligheten till ett nytt seniorboende på Björkbacken ska prövas, och Noretgården i Leksand utvecklas.
- Hemsjukvården, de mobila teamen och tillgången till läkare i den kommunala vården ska stärkas.
- Kontinuiteten i hemtjänsten ska stärkas, med målet att den äldre inte ska behöva möta fler än tio olika hemtjänstpersonal per månad. Den som får hemtjänst ska kunna känna igen den som kommer.
- Demensvården ska utvecklas, även för yngre personer, och kompetensen hos specialutbildad personal ska tas tillvara bättre.
- Den palliativa vården ska utvecklas i samverkan med regionen, så att fler får en trygg och värdig vård i livets slutskede.
- En äldreombudsman ska inrättas för att stärka äldres inflytande, rättigheter och möjlighet att få stöd i kontakten med kommunen.
- Alla som arbetar inom äldreomsorgen ska ha kunskap om äldres rättigheter när de är i behov av vård och omsorg.
- Maten i äldreomsorgen ska vara god, näringsriktig och bidra till hälsa, gemenskap och livskvalitet. Vi vill se mer hemlagad mat och mindre färdigmat.
- Träffpunkter för äldre ska erbjudas i samverkan med civilsamhället, med en variation av aktiviteter som motverkar ensamhet och stärker gemenskapen.
- Äldre ska erbjudas fler möjligheter till kultur, aktivitet och meningsfullhet på boenden och i dagliga verksamheter.
- Alla äldre på biståndsbedömt boende ska ha tillgång till wifi.
- Hälsosamtal för äldre ska erbjudas tidigare, med målet att sänka åldersgränsen från 85 till 80 år.
- Kommuninvånare över 75 år ska kunna söka bidrag för broddar eller skor med dubb, för att förebygga fallolyckor.
- Välfärdsteknik ska användas som ett komplement till omsorgen, exempelvis fallprevention, trygg nattillsyn, nyckelfria lås och läkemedelsrobotar.

- All omsorgspersonal ska kunna kommunicera på god svenska. Personal med annat modersmål ska erbjudas utbildning i vårdsvenska samt svensk tradition och kultur.
- Tillgången till teckenspråkig kompetens i äldreomsorgen ska stärkas.
- Utdrag ur belastningsregistret ska krävas vid nyanställning inom vård och omsorg.
- Civilsamhället och idéburna organisationer ska ges bättre möjligheter att bidra, exempelvis genom idéburna offentliga partnerskap (IOP).
- Ideellt driven och idéburen vård och omsorg ska ges goda förutsättningar att växa fram i kommunen.

Stöd till personer med funktionsnedsättning

Kristdemokraterna utgår från människans okränkbara värde. Alla människor är olika, men alla ska ha rätt till delaktighet, självbestämmande och goda levnadsvillkor utifrån sina egna förutsättningar.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett aktivt liv, delta i samhällsgemenskapen och få bättre möjligheter till arbete, studier och meningsfull sysselsättning. Kommunen ska arbeta för att undanröja hinder och göra vardagen mer tillgänglig.

Tillgänglighet handlar både om den fysiska miljön och om rätten till information, service och demokratiskt deltagande på lika villkor. Därför behöver kommunen ta ett tydligare ansvar för att personer med funktionsnedsättning får stöd och tillgång till samhällslivet.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Bostadsanpassning ska säkerställas för personer med funktionsnedsättning, så att individer och familjer får bättre förutsättningar att klara vardagen.
- Stadsmiljöer och promenadstråk ska göras mer tillgängliga, så att fler kan delta fullt ut i samhällslivet.
- Kommunens badplatser ska stegvis tillgänglighetsanpassas och tillgänglighetsanpassade lekplatser ska finnas i alla kommundelar.
- Mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst ska utredas, med målet att stärka möjligheten till självständiga resor för personer med funktionsnedsättning.
- Kommunen ska stärka arbetet för att döva och hörselskadade får information och service på lika villkor, exempelvis genom regelbundna informationsmöten för döva och teckenspråkiga i nära samverkan med berörda intresseorganisationer.
- Teckenspråkstolk ska säkerställas vid behov, så att döva och hörselskadade får bättre möjlighet till delaktighet och inflytande.
- Kommunfullmäktiges webbsändningar ska teckenspråkstolkas.
- Dövkompetens, teckenspråk samt tolk- och språkkunskaper ska ses som meriterande vid nyanställningar.
- Kommunens arbete med programmet för funktionsnedsattas livsvillkor ska följas upp systematiskt i alla berörda sektorer.
- Kommunens handlingsplaner ska tydligare kopplas till riktlinjerna för minoritetsfrågor och språklagens krav.

EN KOMMUN SOM VÄXER OCH HÅLLER SAMMAN

Samhällsbyggnad

Vi vill skapa ett gott liv för alla, oavsett om man är ung, barnfamilj, äldre eller bor i Leksands tätort eller i någon av våra många byar. Därför behövs fler bostäder, fler boendeformer och bättre tillgång till byggbar mark, så att hela kommunen kan växa.

Samtidigt ska samhällsplaneringen ta hänsyn till omgivningen. Naturvärden, kulturmiljöer, odlingsmark och närheten till naturen och fritidsområden ska värnas. Det som byggs ska fungera långsiktigt och bidra till trygga, vackra och välfungerande miljöer där invånarna får vara delaktiga i utvecklingen av sina närmiljöer.

Vägarna i Leksand har stor betydelse för våra invånare, företag och besökare. Därför behövs ett tydligare kommunalt ansvar för dessa, i dialog med de berörda.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Fler bostäder ska byggas i hela kommunen, även i byarna.
- Det ska bli lättare för enskilda att bygga genom enklare villkor, mindre krångel och bättre tillgång till byggbar mark.
- En mångfald av boendeformer ska eftersträvas, inte minst småhusbebyggelse.
- En mångfald av boendeformer för äldre, inklusive senior- och trygghetsboenden, ska möjliggöras genom detaljplaner och markanvisningar.
- Tunstaområdet i Insjön ska utvecklas som ett nytt bostadsområde.
- Kommunen ska värna naturvärden, kulturmiljöer, odlingsmark och mulbetesmark i samhällsplaneringen.
- Barnvänlig samhällsplanering ska prioriteras, med säkra skolvägar och tillgång till skolor och lekplatser nära hemmet.
- Platser för fysisk aktivitet, rekreation och friluftsliv ska fortsätta utvecklas, särskilt tätortsnära.
- Tillgången till vattnet runt om i kommunen ska förbättras, till exempel i Siljansnäs och i Insjön genom en ny väg samt gång- och cykelväg till bad- och båtplatsen i Åhlbyn.
- Gång- och cykelvägar ska fortsätta byggas ut i kommunen, inte minst till Siljansnäs.
- Samverkan med regionen ska stärkas för en fungerande kollektivtrafik i hela kommunen, och kompletterande kollektivtrafik ska prövas för att underlätta resor inom kommunen.
- Kommunen ska se över vilka vägar som bör vara kommunala respektive enskilda, så att ansvarsfördelningen blir mer rättvis och rationell. Enligt Trafikverket bör kommunerna ha huvudansvar för väghållningen i tätorter.
- Kommunen ska ta ett tydligare ansvar för de enskilda vägarna, bland annat med lägre krav gällande vägtyp och vägstandard samt mer flexibla villkor gällande förvaltning. Tidigare givna löften om fortsatt skötsel ska hållas.

Näringsliv och arbete

Ett starkt och varierat näringsliv är en förutsättning för jobb, tillväxt och en god välfärd. Företags och enskilda människors idéer, kreativitet och entreprenörskap är grunden för Leksands framgångar.

Kommunen kan inte skapa alla jobb, men kommunen kan göra det lättare att driva företag. Därför behövs ett gott företagsklimat, mindre krångel och större förståelse för företagares villkor.

Vägen in på arbetsmarknaden ska stärkas genom bättre samverkan mellan skola, vuxenutbildning och näringsliv.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- En plan för förbättrat företagsklimat ska tas fram, med fokus på mindre krångel, bättre service och större förståelse för företagares villkor.
- En företagslots ska finnas som erbjuder stöd i informations- och tillståndsfrågor.
- Mindre och fler upphandlingar ska möjliggöra för små och medelstora företag att delta.
- Behovet av ett utskott för näringslivsfrågor ska utredas.
- Behovet av ett kommunalt kompetensråd ska utredas, för att stärka samarbetet mellan kommunen, skolan och det lokala näringslivet.
- Samarbetet mellan skola och näringsliv ska stärkas gällande studie- och yrkesvägledning, PRAO, APL, lärlingsutbildning och Ung Företagsamhet.
- Vuxenutbildningen ska stärkas, med fokus på yrkesutbildningar som leder till arbete.
- Kommunen ska verka för att fler ungdomar mellan 15–18 år erbjuds feriejobb.

Kultur och fritid

Ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och friluftsliv bidrar till ett samhälle där det är gott att leva. Det stärker folkhälsan, sammanhållningen och gör Leksand till en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i.

För Kristdemokraterna är civilsamhället en av samhällets grundbultar. Föreningar, byalag, studieförbund, scouter, kyrkor, trossamfund, idrottsklubbar och andra ideella krafter bygger gemenskap, solidaritet och framåtanda.

Kommunens uppgift är inte i första hand att själv utföra all kultur- och fritidsverksamhet, utan att stödja och samverka med civilsamhället och näringslivet. Därför vill vi ge civilsamhället goda förutsättningar att fortsätta bygga vårt Leksand.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Kommunen ska inte ta över föreningars och enskilda människors ansvar, utan vara ett stöd och ge kulturen möjligheten att växa fritt.
- Det ekonomiska stödet till civilsamhället ska öka och bidragssystemet ska bli mer rättvist och mindre detaljstyrt.
- En föreningslots ska finnas som hjälper föreningar med ansökningar, bidrag och uthyrning av lokaler och idrottsanläggningar.

- Kommunala lokaler som står tomma kvällar och helger ska kunna hyras ut till föreningar och civilsamhälle.
- Stöd till samlingslokaler på landsbygden såsom bystugor ska säkerställas.
- Kommunen ska stärka förutsättningarna för kultur- och musikevenemang utomhus, i samverkan med föreningslivet och lokala arrangörer.
- Kommunen ska möjliggöra fler partnerskap med ideella aktörer, exempelvis ungdomsgårdar och andra verksamheter som stärker gemenskapen. Därför ska ett regelverk för idéburna offentliga partnerskap, IOP, tas fram.
- En fritidsbank ska etableras.
- Meröppna bibliotek ska införas.
- Biblioteket i Insjön ska göras mer tillgängligt, med en ny separat entré.
- Lekplatser i hela kommunen ska utvecklas.
- Möjligheten att etablera hundrastgårdar i flera delar av kommunen ska utredas, gärna i samarbete med föreningslivet.
- Åhlbybadet i Insjön ska utvecklas som en tillgänglig badplats och ett tätortsnära område för rekreation och friluftsliv.
- Tillgängligheten till sjöar och vattendrag ska stärkas, och föreningar ska kunna söka bidrag för sådana insatser.
- Kommunen ska ta vattenmiljön i Alviken och Byrviken på allvar och utreda vilka åtgärder som behövs för att värna vattenkvaliteten. Tillgängligheten till området för bad, friluftsliv och rekreation ska stärkas.
- Ett kultur- och fritidsutskott eller en kultur- och fritidsnämnd ska inrättas.

FÖRVALTARSKAP OCH ANSVAR FÖR FRAMTIDEN

Ekonomi och styrning

För att kunna skapa ett gott samhälle behöver kommunen ha en ekonomi som håller över tid. God ekonomisk hushållning ger utrymme för välfärd, investeringar och ansvar för kommande generationer.

Kristdemokraterna vill att kommunen ska drivas med hög effektivitet och gott förvalterskap. Skattebetalarnas pengar ska användas klokt, kärnverksamheterna ska prioriteras och kommunen ska ständigt pröva hur resurserna gör störst nytta.

Det kräver tydlig styrning och bättre uppföljning av sambandet mellan resurser, resultat och effekter. Kommunen behöver både göra saker rätt och göra rätt saker.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Kommunen ska drivas med hög effektivitet och gott förvalterskap, där kärnverksamheterna prioriteras.
- Skatten ska vara så låg som möjligt och så hög som nödvändigt, med en strävan efter sänkt skatt.
- Överskott över en fyraårsperiod ska eftersträvas för att stärka kommunens ekonomi och möta nödvändiga investeringar.
- Styrning och uppföljning av sambandet mellan resurser, resultat och effekter ska stärkas.
- Djupare analyser ska göras av områden där kommunen har högre kostnader än jämförbara kommuner.
- Kommunens upphandlingsverksamhet ska utvecklas genom ökad kompetens, bättre uppföljning och arbetssätt som bidrar till effektiva inköp och rätt pris.
- Kommunens budgetering ska vara ansvarsfull och prioritera resurser där de gör störst nytta, med särskilt fokus på tidiga insatser i skolan och trygghet för äldre.
- Digitalisering, välfärdsteknologi och AI ska utvecklas där det stärker kvaliteten, effektiviteten och servicen till invånarna.
- En mångfald av utförare inom välfärden ska möjliggöras, bland annat genom LOV och LOU.
- Arbetet mot välfärdsbrottslighet ska stärkas genom en funktion med koncernövergripande ansvar, med särskilt fokus på bistånd och bidrag.
- Den politiska organisationen ska ses över och facknämnder återinföras för att stärka demokrati, ansvarstagande, insyn och politiskt engagemang.
- Kommunens arbete med medborgardialog ska utvecklas, så att invånarna får bättre möjlighet till delaktighet mellan valen.

Personal och kompetensförsörjning

Att klara kompetensförsörjningen är en av kommunens största utmaningar, inte minst inom skola, vård och omsorg. Därför behöver Leksands kommun vara en attraktiv arbetsgivare som både kan rekrytera nya medarbetare och behålla den personal som redan finns.

Kristdemokraternas personalpolitik handlar om att se hela människan. Medarbetare ska känna uppskattning för sina insatser, ha möjlighet att utvecklas och kunna kombinera yrkesliv med familjeliv. En god arbetsmiljö, rimlig arbetsbelastning, nära ledarskap och delaktighet är avgörande för att fler ska trivas och stanna kvar.

De kommunanställda är vår viktigaste resurs. Det behöver kommunen visa i handling genom bättre villkor, utvecklingsmöjligheter och ett arbetsliv där fler orkar, vill och kan arbeta längre.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Personalfrågorna ska prioriteras högre för att Leksands kommun ska kunna rekrytera, utveckla och behålla medarbetare.
- Ett riktvärde för antal medarbetare per chef ska följas, med målet att ingen chef ska ha ansvar för fler än 30 medarbetare.
- Möjlighet att arbeta heltid ska erbjudas samtidigt som möjlighet till deltid ska finnas. Vi säger nej till heltidstvång.
- Ofrivilligt delade turer ska avskaffas.
- Fasta helgtjänster ska införas för att minska behovet av vikarier och möjliggöra bättre scheman.
- Friskvårdsbidraget ska höjas till minst 2 500 kr per år och anställd.
- Medarbetare inom äldreomsorgen ska kunna utbilda sig till undersköterska eller vårdbiträde på betald arbetstid.
- En premiemodell ska införas för seniora medarbetare, för att ta tillvara erfarenhet och uppmuntra fler att stanna kvar längre i arbetslivet.
- Vårdserviceteam ska utvecklas för att avlasta undersköterskor från arbetsuppgifter som inte kräver vårdkompetens.
- Aktivitetsvärdar och pedagoger ska kunna finnas inom äldreomsorgen för att stärka social gemenskap, aktivitet och meningsfullhet.
- Arbetsmiljön i förskolan ska förbättras genom färre barn per årsarbetare.

Miljö och klimat

Förvaltarskapetstanken är en bärande del i den kristdemokratiska ideologin. På miljö- och klimatområdet innebär det att vi inte får förbruka vår jord och dess tillgångar.

Kommunen har en viktig roll i att bygga ett samhälle där energin är fossilfri, trafiksystemen hållbara, bostadsmiljöerna sunda och där resurser tas tillvara i ett kretslopp. Det handlar om att minska utsläppen, spara energi, öka återbruket och göra klimatsmarta val i kommunens egna verksamheter.

Vi vill att kommunen ska vara ett föredöme. Det innebär fler solceller på kommunala fastigheter, bättre laddinfrastruktur, fossilfria transporter, mer närproducerad mat och en tydligare plan för hur kommunens klimatpåverkan ska minska.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Kommunen ska minska sin klimatpåverkan och eftersträva att bli klimatpositiv till 2040.
- Solceller ska installeras på kommunala fastigheter där det är lämpligt.

- Energikonsumtionen ska sänkas genom energioptimering.
- Laddinfrastrukturen ska byggas ut i hela kommunen för att underlätta elektrifiering av fordonsflottan. Leksandsbostäder ska ta ett särskilt ansvar för att fler hyresgäster får tillgång till laddmöjligheter.
- Kommunens fordonsflotta ska bli fossilfri.
- Utbyggnad och underhåll av gång- och cykelvägnätet ska prioriteras för att möjliggöra cykelpendling inom kommunen.
- Belysningen efter vägarna i byarna ska byggas ut, så att det blir tryggare att gå och cykla även när det är mörkt.
- Närproducerad mat ska eftersträvas i kommunens verksamheter, exempelvis genom kravställning i upphandling eller konceptet "ko på rot".
- Exploatering av jordbruksmark och naturbetesmark ska undvikas.
- Andelen kommunalt avfall som materialåtervinns ska öka.
- Återbruk ska möjliggöras på kommunens återvinningscentral.
- Möjlighet till källsortering och rutiner för avfallshantering ska finnas på alla kommunala arbetsplatser, inklusive skolor och förskolor.

Trygghet och beredskap

När krisen kommer duger det inte med bristande planering. Kommunen behöver ha förmåga att hantera kriser, skydda sina invånare och upprätthålla viktiga samhällsfunktioner även när vardagen inte fungerar som vanligt.

Trygghet handlar både om beredskap inför större kriser och om den nära vardagsmiljön. Offentliga miljöer ska vara välskötta, upplysta och trygga. Klotter, skadegörelse och nedskräpning ska tas på allvar.

Ansvar för beredskap ligger på oss alla – invånare, civilsamhälle, företag och kommun. Därför behöver kommunen både stärka sin egen uthållighet och ge tydlig information till övriga om hur beredskapen fungerar lokalt.

KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG:

- Nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning ska tillämpas genom samverkansavtal och rapporteringsfunktion.
- Belysningen i offentliga miljöer ska stärkas för att öka tryggheten.
- Säkra skolvägar och tryggare miljöer vid skolor, badplatser och fritidsområden ska prioriteras.
- Kommunen ska ha kapacitet att bedriva sina kärnverksamheter i minst två veckor med egen uthållighet.
- Den lokala livsmedelsberedskapen ska stärkas genom samverkan med lantbrukare, livsmedelsproducenter, handel och civilsamhälle. Kommunen ska ha en plan för hur matförsörjning och distribution kan upprätthållas vid kris.
- Åtgärder som stärker hushållens och bostadsområdets beredskap ska prioriteras, exempelvis enskilda brunnar, avlopp och lokal energiproduktion.
- Kommunen ska ge tydlig information till hushållen om den lokala beredskapen och vad invånarna själva kan göra vid kris.
- Kommunen ska arbeta systematiskt med informationssäkerhet och cybersäkerhet samt säkerställa robusta IT-system.